

IZLAZI SVAKE SUBOTE

J E Ž

BR. 469

BEOGRAD, 26 JUNI 1943

3 DINARA

AVVER

RUDARSKA RAČUNICA

U čast Petog kongresa Komunističke partije Jugoslavije rad dvjema bušilicama proširen je na sve rudnike.

— Dobra stvar ove bušilice! Em uvećavaju naš dar Kongresu, em nam ostaju i za dalje darove našoj zemlji i našoj Partiji.

Takmičenje s one strane Okeana

(Uprkos bojkotu reacionara iz njujorških sindikata naši iseljenici sami su izvršili utovar svoje imovine u brod „Radnik“)
— Možemo mi i ovdje bez vaše „pomoći“!

Bečki sastanak desnih ruku

PRIJER KRATKOG vremena sastala su se u Beču gospoda zapadno evropski desni socijalisti, tj. oni koji su po svemu desni, ali ni po čemu socijalisti.
Društvo, doduše, malo, ali odabrano, po kriterijumu mister Harimana, — „duše Maršalovog plana“ (koja dokazuje da pomenuti plan nije

skroz bezdušan!) A mister Hariman poznat je kao čovjek koji mnogo polaže na dobro istrenirane i uslužne inostrane lakeje: takav lakej umije spretno da posluži gospodara ne samo doručkom već i vojnom bazom; da doda ne samo tanjir s kolačima već i privredu svoje zemlje na tanjiru itd.

I pored svega toga, bečka konferencija „socijalista bez socijalizma“ nije najavljena kao sastanak lakeja nego kao dogovor jednomišljenika. Javnost je ovo sasvim ispravno shvatila: oni su zaista jednomišljenici, pošto misle samo jednu — gospodarevu misao.

Velika je šteta što ovaj sastanak nije uvećao svojim prisustvom bolesni g. Leon Blum, ali kad se u sali pojavio senjor Prieto, koji tvrdi da opasnost za Španiju ne pretstavlja Franko već oni koji se protiv Franka bore, — svima je postalo jasno da je g. Blum duhovno stoprocentno prisutan. Uostalom, i da je Prieto izostao, ne bi se dogodilo ništa katastrofalno, jer su g.g. Filip (Francuska) i Filip (Engleska) svojim „filipikama“ dokazali da vrlo dobro blume — odnosno glume — ulogu koja im je namijenjena. Primijećeno je da ova dva političara dobijaju vrlo jake nastupe glavobolje čim se izgovore riječi „nacionalizacija industrije“.

Prezaposlen u svojstvu gospodareve bizonske desne ruke, her Sumaher nije mogao da dođe u Beč, ali je poslao svoju desnu ruku — her Olenhauera, koji je na taj način pretstavljao dvije desne ruke. Raspoložujući odgovarajućim brojem desnih nogu, Olenhauer je toliko otišao udesno da mu je svaka riječ ličila na „hajl...“

Sastanak desnih socijalista, po nekim vijestima, završen je skupnom posjetom crkve sv. Stefana, u kojoj je priredjen parastos velikom desnom socijalisti Adolfu Hitleru. Zh.

★

KAKAV SLUGA, TAKVA USLUGA

Indonežanska štampa piše da takozvana „komisija dobrih usluga“, u kojoj je najzaslužniji mister Grehem iz SAD, čini usluge jedino kolonijalno-imperijalističkoj politici.

Mister Grehem čuti, ali je, naravno, zadovoljan pošto su obje strane priznale njegove sposobnosti.

★

NIŠTA NOVO

Sud za denacifikaciju oslobodio je u Diseldorfu zloglasnog nacističkog industrijalca Huga Stinesa.

Drugim riječima, među diseldorfskim nacistima ništa novo od 1933 godine naovamo.

SAMO CITATI

ZABUNA PRETSJEDNIKA TRUMANA

Pretsjednik Truman posvetio je jedan aerodrom mladiću koji je poginuo u ratu — ali se pokazalo da je to bila djevojka koja je poginula kod kuće.

To se dogodilo u malom gradiću Keriju, u Južnom Ajdahu. Na svom putu automobilom prema Ajdaho-Folsu, gdje je trebalo da nastavi putovanje specijalnim vozom za Montanu, pretsjednik se zaustavio u Keriju, koji je bio iskićen zastavama, velikim transparentima, sa spremljenim vijencem i mikrofonom.

— On je bio jedan od velikih heroja rata — rekao je pretsjednik u svom govoru kojim je izvršio osvećenje aerodroma. — On je umro da bi mogli da se održe životi ove zemlje i slobode svijeta.

— To je bila djevojka! — uzviknuli su roditelji, prekinuvši govor.

— Pa, čestitam vam! — nastavio je pretsjednik. — Ona je to učinila za dobro ove zemlje.

Roditelji su izjavili dopisnicima da je njihova šestnaestogodišnja kći Vilma ubijena 8 fe-

bruara 1947 godine prilikom jedne tuče. Truman se rukovao s roditeljima i rekao da mu je žao što se desila ta zabuna.

(„Nev Jork Times“, Njujork)

dašnjoj situaciji ja nisam u stanju da diskutujem o ovom problemu, ali ja se nadam da ću uskoro biti rehabilitovan. Zatim biće mi milo da pomognem na polju privrede.“

(„New Jork herald tribune“, Njujork)

Vijesti iz inostranstva

U zapadnim okupacionim zonama Njemačke vrši se valutarna reforma. Kurs novog novca biće deset puta veći od starog. Kurs američkog razbijanja demokratizacije i jedinstva Njemačke ostaće nepromijenjen.

TEŽAK POSAO

Američki komandant Berlina, pukovnik Hauli, napustio je sjednicu okupacionih komandanata — pošto je bio „mnogo umoran“.

— Kako ne bih bio umoran — izjavio je Hauli — kada su moji uporni zahtjevi o amerikanizaciji Berlina ličili na udaranje glavom o zid? Morate priznati da bi to premorilo i najjačeg čovjeka.

Primirje u Palestini

— Pristajete li na remi?

Zločin bez kazne

U Americi je štampana knjiga nekog kriminalca „Kako da se ubistvo izvrši nekažnjeno“.

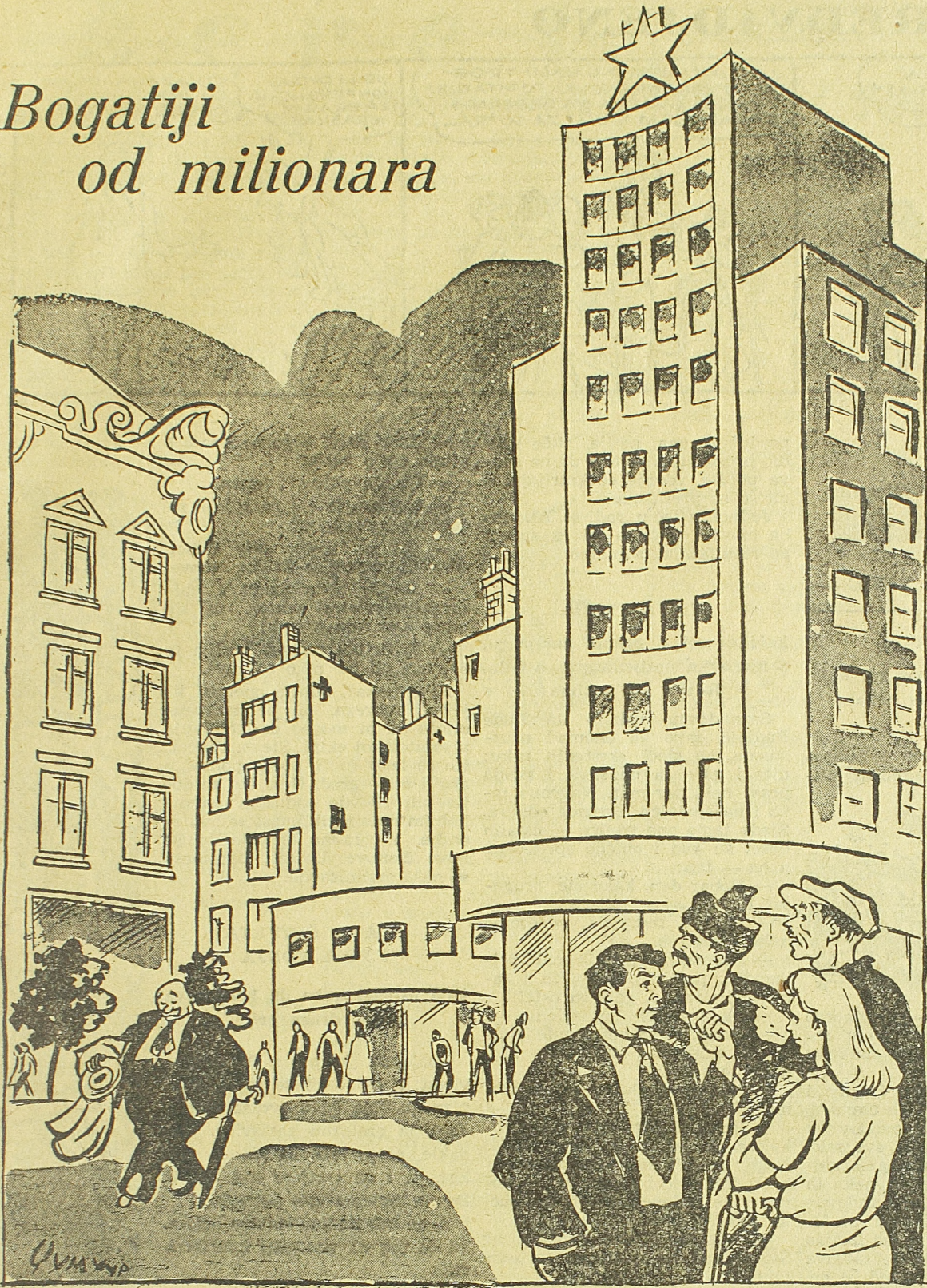
— Ma, to su amaterska posla — neka taj dođe da vidi kako se to praktično izvodi.

Terapija na Zapadu

I Ratna histerija liječi se puštanjem bolesnika pred mikrofon.
II Ljudi slabijih života izlažu se zracima atomske bombe.
III Nafta je najbolje sredstvo protiv tropske groznice.
IV U Klermon-Feranu ljekari opšte prakse primjenjuju uobičajeni način liječenja.

Bogatiji od milionara

— To ti je čuveni milionar koji je svojim parama podizao kuće i vukao rentu.

— Nije to ništa. Parama koje mi dajemo za zajam podižu se fabrike od kojih ćemo mi vući rentu.

UPROŠĆEN postupak

U nezgodno vrijeme pala ova agitacija za kontrahiranje žitnih viškova. Vručina, brate, dozlaboga. Ko će po ovim sparnim danima da ide od domaćinstva do domaćinstva, da se znoji na dnevnoj pripeci, da se guši na prašini seoske džade i da svakome seljaku ponaosob objašnjava kako će da mu bude veći čar. Ajde, još da je to nekako tamo u jesen, kad počne pečenje rakije, pa polagano zarediš od kazana do kazana. Ali, sada, bogme, baš ide poteško.

A tamoneki iz Tamiškog sreza čitavu muku još više komplikovali. Birokrati! Na nekoj agitacionoj konferenciji izvukli pred seljake školsku tablu i svakom zemljoradniku preračunavali kakvu korist može da izvuče od kontrahiranja. Ono jes' da se poslije toga ugovaralo po deset tona više dnevno, ali, brajko moj, zašto mi ješati tablu u taj posao? Svršena je školska godina, pa je red da se i ona odmori. A i to preračunavanje! — kako smiju da semi-ješaju u sektor učiteljev, on je

jedini pozvan da se bavi računicom.

Nego se ljudi ipak snašli — da skrate postupak. U Horgošu se skupili njih nekoliko agitatora i svaki uhvatio po jedan seoski sokak. Prolaze šorom i s druma dovikuju svojim komšijama: „Moco, 'očeš li?“ „A šta?“ „Pa da kontrahiraš?“ „A, ovaj, ne znam, a kako to ide?“ „Ama, ne razvlači! Kažeš da ne znaš, znači, nećeš. Idem dalje, uzdravlje do iduće žetve!“ Za jedan sat svršili čitavu agitaciju. Sekirali se malo što su izgubili vrijeme pješačeći. Brže bi svršili da su uzeli bicikle.

Još bolji uspjeh je postignut u Vukovarskom srezu, gdje je u šteta radne snage agitatora ostvarena do maksimuma. Za agitaciju su zadužili samo jednog čovjeka — bivšeg opštinskog pandura. Računali na njegovu stručnost iz doba prije rata, pa mu Mjesni odbor dao i ovlašćenje da svojevoljno razrezuje koliko ko ima da

kontrahira. Prosto je zadijvljujuće kako tamo vode brigu o pravilnom iskorišćavanju stručnjaka.

A ugovaranje im ipak nekako slabo ide. Šta ćeš, nisu oni krivi, dali su sve od sebe, ali, eto, viša sila. Nego, ima u svemu tome malo nepravde. Šta sve nisu učinili za skraćivanje postupka, pa opet negativni efekat, a oni iz Tamiškog i mnogi njima slični, i pored komplikovanih procedura, ipak bilježe uspjehe.

SAMOUBJEDIVANJE — NAJTEŽI VID AGITACIJE

Lični primjer je najbolji način ubjeđivanja, i član upravnog odbora nabavno-prodajne zadruge u Krčedinu Teodor Popović upinje se da postane dobar agitator i navede druge da se založe u agitaciji. I toliko se posvetio ubjeđivanju drugih da je potpuno zaboravio da najprije i sam kontrahira viškove sa svojih dvadeset jutara.

Isto takvo zalaganje pokazala je i većina članova Mjesnog narodnog odbora u bogatom banatskom selu Melencima. Od 35 odbornika svega sedmorica stigoše da se lično odazovu svojoj agitaciji.

Korisno bi bilo da ovi agitatori pošlji agitovanja među svojim mještanima dođu kući i pred ogedalom nastave agitaciju i za same sebe.

Mali Dokica piše „Ježu“

KRATKO VESELJE

DOSO ČIKA andra rentijer iz podrinja što nije opravljio mlin da vidi šta će d izmrlju na pariskoj konferenciji pa mu mlin konfiskovali a deda mu kaže baš si batlija andro, tebi još onda skinuše brigu s vrata pa nisi moro da premireš još dve godine a ovi ti ne breuju ni londonske ni vašinktonske pretnje već kažu to su vašinktonske stvari a ne našinktonske a čika andra kaže pre smo govorili ovo se otešlo dugačko a sad ne moš da budeš pametan a deda potvrdi da i on ne može više da bude pametan.

Čika Ilija piljar svratio kod dede da primi saučesće što mu na radnji piše voće i povrće to jest gradsko preduzeće za te bivše piljarske artikle a tu bio čika vasa i baš ga sevala krsta pa se setio i kaže bogati Ilija prodade mi neko veće one crljive trešnje za tri banke kilo ko da ja pravim pare, bre brate velika je banka otkad ostado bez radnju a čika Ilija udari u kuknjavu more gazda vasa da znate kake smo muke mučili mi piljari kandilo bi nam palili a ne da nas grдите, sto puta je lakše biti činovnik pa ti prvog plata ne gine a baba mu kaže ništa ti sad ne stoji na putu da se zaposliš i živiš serbez bez piljarski muka a velikomučenik Ilija cveklovnik kaže jes al ja sam familijaran čovek pa ne mogu d izdržavam kuću s jednu platu a baba kaže pa i ona tvoja kosara nek radi što je dosad radila a čika Ilija kaže kratko je sve to na današnje vreme što znači da je ona stara špekulantska muka davala duži prihod nego dve plate al zato su filovane trešnje koštale ko sledovanje šećera.

Deda se spremio da ujka jovi natrija nos s ritskim graškom što nije obran na vreme pa kaže alal vam čufte s truli grašak, što bre niste predvideli u vaši planovi da je za cušpajz potrebno povrće i teđe da ga preslišava kad sazrevaju mušmule i di raste riba zvana mrena a ujka jova kaže da i ti ne postade borac protiv naše birokratije što je od vas ostala a deda kaže ne do bog neg me interesuje da l vam i to služi na diku kad narod guli stari krompir a deda kaže koliko znam ti si jeo prve mlade krompiriće i buraniju po devet banki i jagode po sto dvaes i znači sad se brineš za frontovske mase i njiovo blagostanje a deda kaže ne do bog, ja im želim da i snabdeva pančevački rit a ujka jova kaže u pančevačkom ritu zasejane su hiljade hektara pa nije potrebno da lujete krokodilske suze zbog mladog graška a one koji rade vama na veselje umemo mi da ritnemo bili oni u pančevačkom ritu ili u nekom kancelariskom ševaru.

Dosad je deda pet puta menjo mišljenje o zajmu i tako bi išlo i dalje da nije sinoć došo babin rođak čika branko a deda počne sam o zajmu jer mu to peče dušu pa kaže ono što njemu čiča đura kaže da zajam neće da se vrati, kaže pljuni ti mene ako ne bude tako a čika branko kaže ja se ne bavim time da pljujem ljude ma

kaki bili al aj da se kladimo po jednu celu obveznicu a deda kaže nisi mi vršnjak da se s tobom kladim a kad je on otišo deda kaže e nije paja tako lud, više ja volim da sečem kuponi i d igram na loz što svaki dobija a koča kaže ovi će d isplaćuju zbog finansisku propagandu, kamo sreće da su mi tu one iljadarke što sam secovo na fultonski govori.

Tetka persa kaže da je skandal što je nastala ovaka vručina ko u afriku a svet nije na vreme meterološki obavešten pa ona nije uvatila kišnicu od oni silni kišurina što potreše belu šenicu i ostala samo žuta a sad da crkneš od žege i kaže sve se to sad promenilo, vala kako je ovo poteralo a ujka jova kaže kako je poteralo sav svet će morati bez odela da skače u dunav i savu.

SKOLA OGOVARANJA

— Da pogledamo, ženo, mi ovu školu, naučićemo nešto.

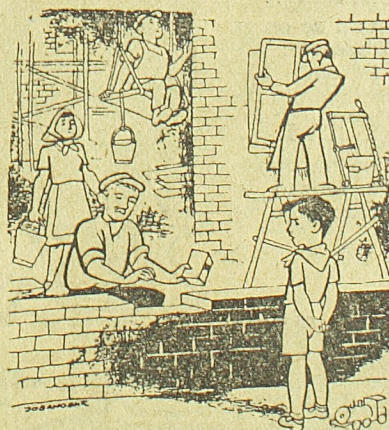
NOVA IZREKA

NEKADA je, kažu, kiša slabo padala nad Kragujevcem. Naoblači se, zagrmi, ali kiša nikako da padne. Zaobide lijepo Kragujevac i padne u okolna mjesta. Zato je i postojala izreka: obilazi kao kiša oko Kragujevca.

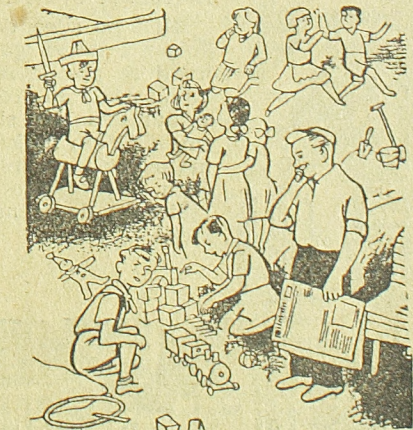
Međutim, otkako je radničko-službenička zadruga u Kragujevcu zaključila sa Ministarstvom rudarstva NR Hrvatske ugovor o isporuci 50 tona morske kuhinjske soli za potrebe stanovništva grada, ova se izreka unekoliko izmijenila. Kiša ove godine pada i nad Kragujevcem, ali so koju je naručila ova zadruga još prije nekoliko mjeseca nikako da stigne iz solane u Stonu. Čekali Kragujevčani na so kao nekada na kišu, ali uzalud. Ponekad krene so u pravcu Kragujevca. Taman se Kragujevčani počnu radovati, a so zaobide Kragujevac pa tup u okolna mjesta. I tako so nikako da stigne u Kragujevac.

Zato su Kragujevčani izmijenili onu staru izreku i zamijenili novom: obilazi kao so oko Kragujevca.

Dječja nedjelja

— Sto nisam k'o moj tata!

— Sto nisam k'o moj sin!

NEPREDVIDJENO

DA KRENEMO, DRUGOVI!

GLAVA PRVA

u kojoj jedan novajlija hoće da udara glavom o zid

Jednog dana došli mi na konferenciju osnovne organizacije, kad tamo — nepoznat čovjek. Znamo se među sobom, svi smo kao svoji, pa nam odmah pade u oči. A on, malo-malo pa gleda na sat. Prilazi najzad jednoj grupi:

— Drugovi, kako bi bilo da krenemo? Prošlo je već dvadeset minuta!

— Ne brinite, sad ćemo — umiruje ga sekretar. — Uvijek je tako nisu svi pristigli, pa ni Jova predavač — eno ga na ulici, razgovara s nekim prijateljem.

— A, to je predavač! Možda mu sat ne ide dobro, sad ću da vidim — upućuje se neznanac prema vratima.

— Sta je ovome, ko je to? — gledamo za njim.

— To je, mislim, Rade Radinić — prisjeća se nastojnik iz broja 63. — Juče se doselio iz drugog rejona, pa ni stvari nije istovario a već pita: „Kako Front? Kad će biti konferencija?“ Hoće izgleda da se šepuri...

Ulazi Jova, a onaj ga prati u stopu.

— Rekoh li vam, nisu još svi došli: fali Moma, fali Steva!

— Zar organizacija ima samo ovoliko članova?

— Ima mnogo više, ali ovi redovno dolaze.

— A gdje su drugi? Ne ide to tako: uplate članarinu i nigdje ih nema!

Na kraju, smiriše se duhovi. Jova uze riječ i počeo uobičajeni jednočasovni uvod: „Prije onog rata... između dva rata... prije ovog rata...“

Poslije pola sata upliće se novajlija:

— Ali, drugovi, to bismo mogli drugom prilikom, ovo je radna konferencija.

— Pa neka priča čovjek — javi se jedan dremljiv glas.

— Kako: neka priča? Nas interesuju tekući problemi.

— Biće i toga, na kraju. Uostalom, ko ste vi, jeste li iz naše organizacije?

— Ja sam Rade Radinić, doselio sam se ovdje i smatram...

Riječ po riječ, dohvati se on sa Jovom i nazva ga frazerom; dohvati se poslije sa Perom i Mikom i nazva ih profesionalnim diskutantima. Mi slušasmo, slušasmo ali nam na kraju uzavre domaća krv i graknusmo na pridošlicu. Učutkasmo ga najzad — vidi i on da je nabasao gdje ne treba.

Napisao: Raša SAVIĆ

GLAVA DRUGA

iz koje se vidi da smo mi dotle bili vrijedni, samo nekako malerozni

Sa našom osnovnom organizacijom, prije toga, čudnovat slu-

čaj: na prvi pogled — sve ide kao podmazano, ali kad se objavi rezultat, ona uvijek tapka na repu tablice.

Naravno, krivo nam. Imamo i izvršni odbor od trinaest članova, od kojih su trojica gotovo uvijek na licu mjesta. Postoje sve sekcije, čak i koje su tu i tamo ukinute kao nepotrebne, ali neka ih — nek se nađu. Tu su i redovne konferencije sa tačkama „referat“ i „razno“. Za referate imamo okretne drugove: popune sat-dva kao od šale, spavao kogod ili ne.

Imamo i dva-tri diskutanta za „razno“, što su kadri stići i uteći. Čim se pomene neko pitanje, ustanu oni pa zamrse, zamrse, ne može se više tu snaći živ frontovac. Pa kad završe „Je li drugu jasno?“ — onaj samo trepće i čuti kao poliven, a učute, bogme, i ostali.

Imamo, što je najglavnije, i drugaricu Anku. Onako mala, suvonjava, preturila četrdesetu — ali radi, brate, kao krtica. Čitalački časovi — Anka; radne brigade — Anka; karte za snabdjevanje — Anka. Takva nam i treba: ne brinemo ništa kad je neka nova akcija, samo kažemo: „To će Anka!“ Pokuša i ona ponekad da se izvuče: „Ne mogu da stignem na sto strana“, ali svi drenkemo: „Zar ti da popustiš?!“ I

GLAVA TREĆA

koja govori o nekom dar-maru, o njegovim posljedicama, o Gilu, Rilu i još nekima

Saznadosmo uskoro da Rade Radinić, iako ga onomad učutkasmo, ne sjedi skrštenih ruku: niče i gdje ga ne siješ, i svuda pravi neki dar-mar. Navrnuo tako i na sjednicu izvršnog odbora. Sjede tamo ona trojica — ostalih deset su kao i obično spriječeni, a on — tap:

— Dobar dan, kako ste, drugovi? Radite, a?

— Pa evo, treba da prenesemo neke direktive.

— Bogme, mogli bi ih malo prilagoditi, proširiti, treba tu i samoinicijative. A gdje su ostali?

— Pa spriječeni su, izgleda.

— Znači: samo nose titule. Treba ih smijeniti, naći ljude koji hoće da rade!

— Takve direktive nismo dobili.

— Pa to je čisto vaša stvar, nikakve direktive tu ne trebaju. Nego, da krenemo drugovi!

Pa prigvirio i u sekciju „za komunalne radove“. Tamo dremucka dežurni član.

— Zdravo, druže! Vrućina, a? Što najzad ne rasturate tu sekciju?

— Kako? Mi smo zaduženi...

— Sad su radne brigade za to. Stupite u štab brigade, on inače postoji samo na papiru, organizujte bolje rad!

Stiže Rade i u ovu i u onu sekciju, pa počeo, uz pomoć Anke, da obilazi i pojedince.

Pronađu tako Gila, profesora, a Rade izdaleka:

Umije da se snađe

Upravnik menze: — Ako me neko traži — ja sam na ručku u menzi prekoputa...

— Kako daci? Sigurno imate s njima dosta posla?

— Pa, da vidite, i imam.

— Sigurno zato i ne stižete na dobrovoljne akcije?

— A, ne, nego zbog slabog zdravlja: nisam za fizičke radove.

— Možda biste mogli u kulturno-prosvjetni sektor, tu ste inače kao riba u vodi!

— E, tu bih mogao. Mislim to odavno, ali me niko ne zove.

Rile, ljekar, boluje opet od lijevog bubrega, ali se sporazumješe da bi mogao da učestvuje u sanitetskoj ekipi. Stevo, obuçar, što se lako znojio, obeća pomoć u akciji selo—grad. Neki što su dotle bili „dovde zaduženi“ sindikalnim radom, uključise se ovdje—ondje, a i radne brigade dobiše nove članove. Uopšte, uskomeša se naša organizacija.

GLAVA ČETVRTA I POSLJEDNJA

koja ustvari treba da bude prva glava druge priče

Nastojnik iz broja 63 donese vijest: Rade je bio sekretar organizacije koja je u svome rejonu odnijela prelaznu zastavicu. Tu, dakle, nešto ima. Možda će, kakav je, i da rastjera naš maler. Da ne budemo više posljednji.

A on kao da zna šta nas kopka. Pa će tek na sljedećoj konferenciji:

— Da krenemo, drugovi, sa posljednjeg mjesta! Da se razmrdamo malo! — i produži, kratko i sigurno, „ovako nećemo, ovako hoćemo... to valja, ovo ne valja...“

Da krenemo, jakako! Preuredismo sekcije, osnovasmo grupe, svaki od nas vuče još dvojicu—trojicu. Eno, Rade pronašao i Svetu „Kometu“, koji je prije dvije godine učestvovao u akciji kad se raščičavao njegov plac, — bio je, veli, na dobrovoljnom radu. Anka je dovela Micu „Groficu“, što u ulici priča da radi u sindikatu, a u sindikatu kaže da radi u ulici. Iskrsnuše na svjetlost dana i neki za koje nismo znali da žive tu, u našem komšiluku. Drugarica Anka više nema stotinu zaduženja — zapeli smo svi, kako ko može. Njoj smo ostavili jedino radnu brigadu, i tu će biti sve u redu.

I sada, posljednje mjesto ostade daleko za nama, a mi guramo naprijed, jer — čini nam se — ni prvo mjesto nije nedostižno. To misli i Rile, koga lijevi... pardon, desni bubreg više ne štrecu, to misli i Mica, koju više ne zovemo „Grofica“.

Še-ře-t

KAD KUĆEVLASNIK živi u kući, možeš još da ga uhvatiš za gušu, to jest za peš od kapa. Ej, taka i taka stvar!... U pitanju je, naravno, opravka, šta drugo.

Ni hvatanje za kućevlasnikove peševe nije uvijek plodonosno, ali tek... — dede ti nađi nadležni peš kad gazda ima zastupnika koji ne stanuje u istoj kućerini. Gazda, na primjer, posjeduje kuću i negdje u unutrašnjosti, pa mu probitačnije da se tamo snabdijeva, i našao nekog šereta da zastupa njegove interese — ne valjda interese kirajdzija.

Zastupa šeret gazdine interese baš na taj način što se pravi šeret. A šeret se pravi na ovaj način:

1) Uopšte se ne pojavljuje u zgradi — razumije se, mogao bi neko da ga uhvati za peš od kapa.

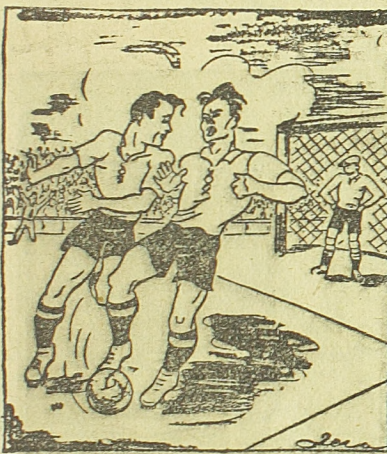
2) Nastojnik mu donosi kiriju, a zajedno s njom podastre i neku platonsku željicu kirajdzija. Ova saopštenja sluša s vatom u ušima.

3) Na svaki konkretan zahtjev (da se zamijene prorošetane kante za dubre, da se obije malter koji stalno pada i može da ubije neko dijete) odgovara da će se to uraditi prvom prilikom, a „prva prilika“ znači isto što i „o svetom Živku“.

O sitnicama, kao što je, na primjer, podlokavanje unutrašnje zgrade i s jedne i s druge strane usljed razrivenog betona, o tim sitnicama ne vrijedi ni govoriti, jer šeret smatra da to ne spada

FISKULTURA

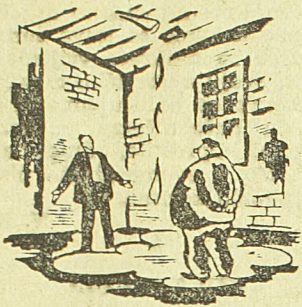
Za F. D. „Bokelj“ iz Kotora nastupali su igrači iz različitih klubova.

— Ne oćimaj! Danas igramo u istom timu.

u ovozemaljsku nadležnost kućevlasnika.

Svi mi stanari (čak i oni sa četvrtog sprata) znamo da voda nagriža temelje, svi znamo da ima puta i načina da se tome učini kraj, ali što 'no kažu, nemamo vremena pa ne stignemo da tražimo puta i načina. Eto, zahvaljujući samo tome, šeret savjesno ispunjava svoju šeretSKU dužnost, a gazda spokojno prima neokrnjenu kiriju. Upravo, ne baš sasvim spokojno. Čim načuje da se nešto zucka o privatnim zgradama koje se ne održavaju kako treba, a on odmah na priznanicama nareda neke suvlasnike. Možda je to sujevjerje, čuva od urokljivih očiju...

U toj našoj prezaduženosti ipak nekako stigosmo da se sastanemo povodom raspisivanja zajma. Čusmo referat, progovorismo pokoju, pa kada se to svrši, bi nam žao da se tako odjednom razidemo. I poče da nam silazi sa srca ono o čemu smo dotle ćućorili jedno s drugim. Pa ne samo što navedosmo rabatne sobe, i kante i one bombe od maltera, i provaljeni beton, i trista čuda, nego kućni povjerenik sačinu zapisnik, pa odredismo čak i delegate da potraže najzad puta i načina. Računamo, šeretlucima je došao kraj.

GNJURAC

Neki prodavci mlijeka iz okoline Pirota organizovali su tečaj za neplivače — ne bi li i grad-metar zadružne mljekare naučio da pliva. Na ovu ideju došli su zato što dotična spravica, čim je stave u njihovo mlijeko — kao luđa poleti i potone na dno. Međutim, i pored održanog tečaja, grad-metar je svoje gnjuračke sposobnosti i dalje sačuvao, tako, da je sada situacija postala jasna: ili će mljekara promijeniti spravu što nije vjetrovatno, ili će neki prodavci promijeniti sistem i donositi masnije mlijeko, što se smatra za mnogo vjerovatnije.

Za „Ježevu“ djecu

OTAC I SIN

Uz'o otac svog sinčića, metn'o ga na krilo, — pa o zajmu pričao mu šta je negda bilo.

Pričao o strancu što je skid'o kajmak s mleka, dok je narod prezadužen grcao bez leka.

Opis'o mu smicalice i s berze junake, — njihov šičar, i narodne muke svakojake.

Pa mu rek'o: „Dočekasmo i ti, dete, i ja: sada narod zajam daje — nesta šičardžija.

Kad pomisliš, kad razmisliš samo ti se kaže — da upisom zajma sada sebi svak pomaže:“

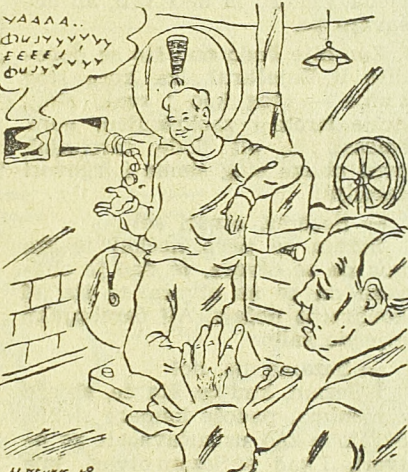
Sinu oko zablistalo p' onda reče živo: „Seti me se, kada budeš zajam upisiv'o!

I ja jednu obveznicu već unapred biram, — da sledeću pionirsku prugu finansiram!“

Čika-Jež

VIJEST IZ PRIŠTINE

U unutrašnjosti se katkad daju oštećeni filmovi

— Što zviždi publika?
— Aplaudira preduzeću za raspodjelu filmova!

Soko Banja — Soko Grad...

Odeš mator

Dođeš... (i to zaslugom ugostiteljskog preduzeća)

„Jež“ obilazi sektor snabdijevanja

MLIJEČNI PUT

I DRUGE PRIČE

NE VOLE mlijeko samo djeca.

Još ono nije takoreći ni pomuzeno, a već su tu prvi slado-kusci — nekakve bakterije koje nemaju drugog posla nego motre iz vazduha, i čim uvrebaju zgođu, pikiraju pravo u kante.

Kante se naravno i ne osvrću na to, nego hitaju svojim lju-bincima — djeci. A kako su savremene i cijene motorizaciju, zasjednu na kamione — misliš: za tili čas će mlijeko prispjeti u cucle. Kamioni, međutim, nisu svemoćni, čak ni novi akamoli tamoneka šklopocija: uzbrdo, nizbrdo, i odjednom kr... kr... hop — stoji! Sofer proćepka po motoru, vidi da je teži slučaj i zasjedne u hladovinu. Misli:

— Valjda će se sjetiti i poslati druga kola!

A oni na cilju, u Gradskom mljekarstvu, imaju pune ruke posla. Samo bilježe: „Nije stigao kamion taj, nije stigao kamion onaj“ — evidencija radi punom parom. I računaju: 3.500 litara u kamionu broj 5 počelo je da kisi, 3.000 litara u kamionu broj 6 završilo je da kisi, mlijeko iz broja 7 pretvorilo se u švapski sir, a iz broja 8 u gorki preparat protiv stomačnih oboljenja.

Neki novajlija, doduše, pokušava da zapetlja stvar:

— Da pošaljemo druga kola, da prihvate mlijeko?

— Ala si mudrijaš! — poklope ga evidentičari. — Pa valjda bi nam on javio!

Za to vrijeme bakterije se šire u kantama. One su zadovoljne i, kao stari stručnjaci-mehaničari razgovaraju:

— Biće da je prsla guma.
— Ne maleriš, to je pregorjela svječica.

— Meni opet izgleda da je karburator.
— Ne gubite vrijeme — upliće se jedna stara bakterija. — Što vodite prazne razgovore? — gledajte svoj posao.

I one svojski gledaju svoj posao, jer znaju: nisu same, pomažu im i druge bakterije, mnogo krupnije — iz familije „Transport birokratika“. Dogod su one tamo, uživaće i njihovi mali srodnici — mliječne bakterije.

KAFU PIJU, SLJEDOVANJE IJU

Kad su se namještenici iz Srebrenice zainteresovali šta je sa njihovim sljedovanjem kafe, nadležni iz Tuzle su im lakonski odgovorili: „Vašu kafu su podigli neki drugi“. Tako se još jednom dokazalo da je tačna ona narodna „Ko prije djevojci, onog i djevojka“, samo je ostala tajna ko je u ovom slučaju bio mladoženja.

GALEBOVA JAJA

Kupači duž Zapadne Morave posmatrali su onomad romantičnu sliku: na površini vode ljuljuškao se veliki broj krupnijih i sitnijih jaja. Pošto je utvrđeno da galebova nema u blizini, jedan plivač je obazrivo prišao okruglastim

predmetima. Veća jaja bila su u dlaku kao kokošija a mučkala su kao mučkovi, a ona manja bila su pljunuti luk-arpadžik. Po tragovima se utvrdilo da je ovaj tovar izručen od strane Sreskog saveza zemljoradničkih zadruga iz Ivanjice u mutnu Moravu, da ne puca bruka. Ostalo je samo da se ispita ko će ovu kajganu na luku da pokuša.

RASKISELIŠE LI SE...

U željezničko-gradevinsko preduzeće u Nikšiću stiže jednog dana vesela vijest: prispjelo je 170 buradi kiselog kupusa. Doduše, sad ima zeleniša, ali su radnici smatrali da ni ovaj kupus nije za canje. Međutim, oni su to samo smatrali, jer je kupus zaista bio za bacanje: imao je izrazito gorak ukus, dok mu je miris držao radoznale na pristojnoj distanci.

Očekuje se ipak da će najkiselije lice da napravi nabavno preduzeće koje je s kupusom ovako vješto — batrgalo.

U IZDANJU HUMORISTICKE BIBLIOTEKE „JEŽA“

izišla je iz štampe II knjiga
Jaroslava Haška

DOŽIVLJAJI DOBROG VOJ-
NIKA ŠVEJKA

u prvom svjetskom ratu
Cijena: broširano 57, poveza-
no 80 dinara (štampano ćirilicom i latinicom)

Od ranije štampanih humori-
stično-satiričnih djela mogu
se poručiti sljedeća:

Branko Ćopić: Sveti Magarac i druge priče (ćirilicom).
Ilustrovao Ivo Kušanić. Cijena 20 din.

Jaroslav Hašek: Doživljaji dobrog vojnika Švejka, I knjiga.
Ilustrovao Jozef Lada. Cijena: broširano 35, povezano 55 din.

Mark Tven: Jenki na dvoru Kralja Artura. Ilustrovao Dragan Savić. Cijena: broširano 75, povezano (s omotom) 95 din.

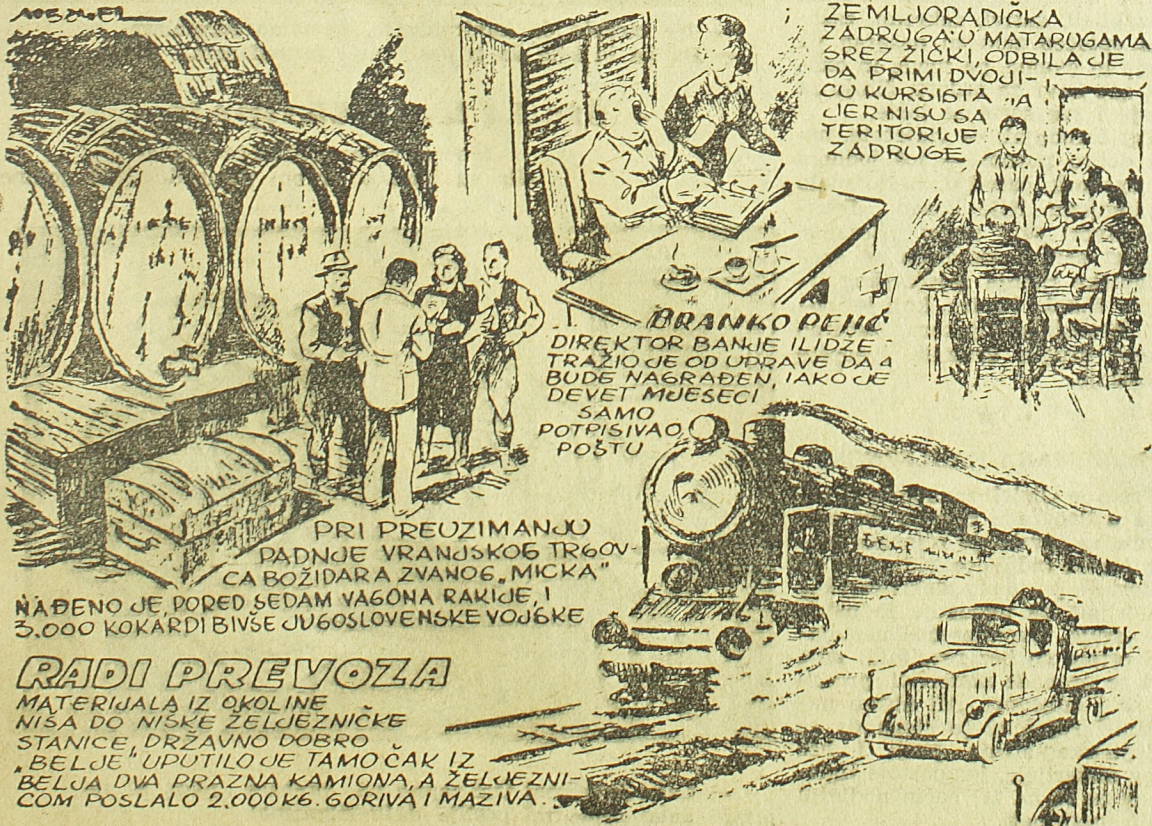
Za 45 dinara dobićete 4 ilustrovane knjige male biblioteke „Ježa“:

Anton Čehov: „Pomračenje mjeseca“, humoristične priče (pojedinačna cijena 10 dinara); Stevan Sremac: „Buri i Englezi“, humoristične priče (10 din.); Zak Konfino: „Rotarijanci“, humoreske (10 din.); Stiven Likok: „Junak u pelengirima“, humoreske (15 din.)

Sve su knjige štampane ćirilicom i latinicom.

Knjižarima rabat 20%. Knjige se šalju samo na doplatu — povuku. Porudžbine prima Administracija „Ježa“, Terazije 31, tel. 28-451.

VJEROVALI ILI NE

PRI PREUZIMANJU
PADNJE VRANJSKOG TRGOV-
CA BOŽIDARA ZVANOG „MICKA“
NAĐENO JE DOREĐ SEM VAGONA RAKIJE, I
3.000 KOKARDI BIVŠE JUGOSLOVENSKE VOJŠKE

RADI PREVOZA

MATERIJALA IZ OKOLINE
NISA DO NISKE ŽELJEZNIČKE
STANICE, DRŽAVNO DOBRO
„BELJE“ UPUTILO JE TAMO ČAK IZ
„BELJA DVA PRAZNA KAMIONA, A ŽELJEZNI-
COM POSLALO 2.000 KG. GORIVA I MAZIVA.

NOVI NEIMARI

Karikatura posvećena drugovima zidarima iz Kragujevca koji su u takmičenju građevinara Srbije pokazali najbolje rezultate u zidanju po novom načinu.

NEIMAR, RADE: Oj, zidari, braćo moja draga, kako novi način primijeniste, otjeraste nebu pod oblake. Ja sam zid'o po načinu starom, uz viline stalne sabotaze al' je pjesma narodnog pjevača opjevala Rada Neimara. Sad mistriju ništa ne sputava, pa će vama budući stanari, ispjevati veće slavopojke.

PREDOSTROŽNOST

27 juna izvršiće se masovni pregled krompirišta u cijeloj zemlji radi uništenja krompirove zlatice i drugih biljnih štetočina.

— Ama, za svaki slučaj, da se mi spasavamo...

JEDNA ISPOVJEST

LIJEPO su složili moje čiste listove, prošli ih, ukoričili i poslali u knjižaru. Budućnost mi je bila prilično neizvjesna. Mogla sam da postanem knjiga evidencije, ili dnevnik neke sentimentalne gimnazijalke, teftir nekog piljara, ili zbirka pjesama zaljubljenog pjesnika poltarca.

Jednog dana je došao neki čovjek, kupio me i ponio nekuda. Tako sam dospjela do Čika-Ljubine ulice, u menzu zadruga I regiona. I ubrzo sam doživjela najveću tragediju i poniženje koje me je moglo zadesiti. Nalijepili su mi etiketu sa natpisom „Knjiga žalbe“.

Počeli su teški dani za mene. Umirala sam od stida skrivajući između svojih korica one napise koji su bili upućeni upravi menze.

„Danas je čorba bila spremljena od đuveča koji je juče bio za ručak. Nije se mogla jesti, jer se osjećalo kiselo jelo.“

„Danas je napravljena supa od jučerašnje čorbe, vjerovatno samo razblažena vodom.“

„Danas je od jučerašnje supe napravljen sos tako što je ostavljena da uvri i ispari.“

★

PRIČA IZ 1002 NOĆI

Zaječarski volšebni fijaker

ČUDA iz 1001 noći ne mogu se uzeti kao monopol starih vremena i orijentalnih zemalja. Još čudnija čuda dešavala su se posljednjih godina; istina, sve su rjeđa, i skoro ih neće biti, ali dešavaju se.

Zar nije čudo ono što se dogodilo u Zaječaru? Iza kuće stog slame — stog kao i svaki stog: dolje širok i zaokrugljen, gore špicast. E, ali dođe čarobnjak pred obični stog slame i izgovori čaroliju:

— Sezame, otvori se!

Sezam se prvo nečka: te šta ima da se otvara, te dao je obavezu da se ne otvara, te šta vi konkretno hoćete. Ali čarobnjaku nije do šale:

— Sezame, no, no!

I Sezam, kud će, šta će, sliježe ramenima, padoše kamare slame, Sezam se kao ustručava, ali se otvori. I kad se Sezam otvori, ima šta da se vidi — stog je zaista bio začaran: iz njegove utrobe pokazao se nov novčijat fijaker.

— Sezame, otvori se! (Sad je ulogu Sezama dobio fijaker).

I fijaker je bio začaran. Pa kad se moj Sezam otvori, a ono pun Sezam pribora za istočnjačke gozbe i terevenke: samo same garniture začaranog posuđa: porcelan se zabijeli, zasivi, zakremi, zašareni, optočen, zakičen, našaran, pa made in ovamo, pa made in onamo, bre Sevr za ordevr, činije za janije i sve sorte za torte.

Taj čarobnjak — vidjećete, nama dobro poznat — još jednom je izgovorio čaroliju, nešto malo izmijenjenu. Nije kazao: „Sezame, otvori se!“ nego: „Sezame, zatvori se!“ I zatvorila se špekulantska radnja zaječarskog trgovca Nikole Panića, koji je, pored nesrećnog fijakera, začarao sijaset drugih artikala sveopšte potrošnje.

★

PRODRMANA NADLEŽNOST

Pošto je Otsjek zanatstva II regiona u Beogradu završio sve pripreme za otvaranje rejonske mehaničarske radionice, vidjelo se da nedostaje još malo električarskog materijala za uvođenje industrijske struje. Dvomjesečna nastojanja ostala su bez rezultata: gdje god se pronađe materijal, pronađe se i odgovor: „Mi nismo nadležni.“ Riješeno je stoga da se industrijska struja pusti i bez ovog materijala, jer postoje izgledi da će se na taj način nadležni malo prodrmati.

„Danas je od sosa napravljena čorba“ ... itd.

„Danas sam u tanjiru našao uvijenu žicu dužine oko dva santimetra.“

Očajna sam bila gledajući tužna lica aboniraca koji su me uzimali da upišu svoje žalbe i koji su nemoćno proklinjali upravu menze i direktora nazivali „Dahau-komandantom“. A bijes me je spopadao kada sam nerasklopljena ležala u kancelariji menze i niko od uprave nije htio ni da zaviri u mene. Istina, ponekad su me samo otvarali, ali to je bilo onda kada su htjeli da se nasmiju i razvesele.

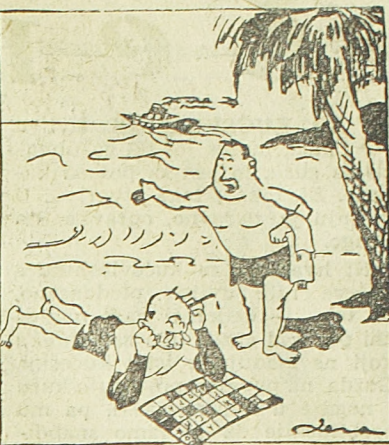
Najzad sam se riješila na samoubistvo. Prvom prilikom uskočiću u lonac u kome se kuva čorba i tamo ću za najkraće vrijeme ispustiti svoju mučeničku dušu. Na taj korak se odlučujem, jer vidim da inače ničemu ne služim. Zbogom! Oprostite, dragi aboniraci, što u svome životu nisam bila nimalo korisna.

V. K.

★

KULA U KULI

Sve doskora niko u Kuli nije mogao objasniti zašto se Kula zove Kula. Međutim, nedavno je i to objašnjeno — ustanovilo se da u Kuli postoji vrlo velika i interesantna kula. Ta je kula podignuta od punih 46 vagona cementa u džakovima, koje je tamošnji Zadrugni poslovni savez nabavio još u januaru. Kako u Kuli skoro nikom nije potreban cement, to će ova kula, koja staje 800.000 dinara još dugo tu ostati. Postoji ipak bojazan da se neko iz Saveza dosjeti i pošalje cement onom kome je potreban, pa bi Kula ostala bez svoje kule.

BIROKRATA NA MORU

— Druže Petroviću, dolazi talsas.

— Kaži mu neka dođe sutra.

★

OSNOVNA ŠKOLA IGRANJA

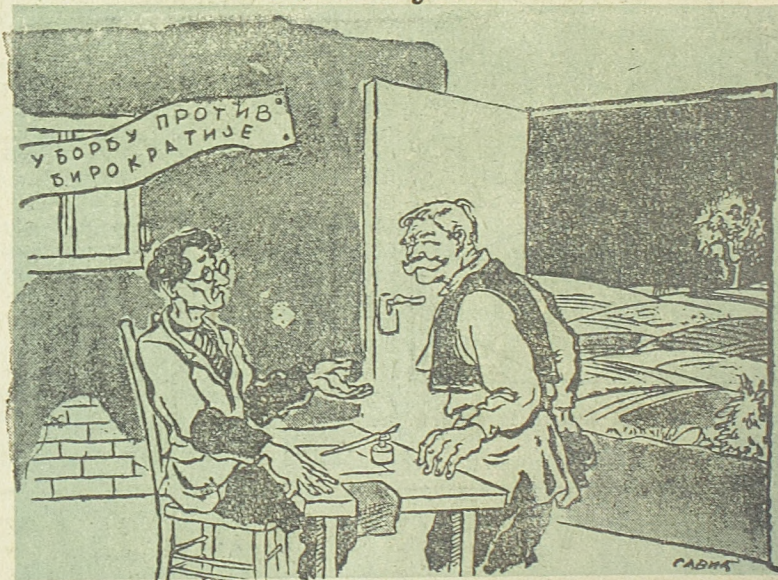
Čitajući o školama na čistom vazduhu, Milica Milić, učiteljica u Ljivadu, došla je na srećnu ideju: prestala je da zavlaci đake u učionicu, već ih je stalno slala na livadu da se igraju. Za to vrijeme i ona je svojski igrala na raznim slavama i preslavama po okolnim selima i na taj način dokazala svoje igračke sposobnosti. Đački roditelji se nadaju da će Milica najzad prirediti i u školi jednu ingranku, i to — oproštajnu.

★

SVE ZBOG LINIJE

Da bi opravdao svoje prezime i postao stvarno debeo, Adam Debelić je češće zavirivao u magacin seljačke zadruga u Županji gdje je bio zaposlen, i iz njega premještao namirnice direktno u svoj stomak. Članovi zadruga su se, međutim, zabrinuli da se njihov namještenik ne izloži suvišnoj i štetnoj gojaznosti, pa su preduzeli mjere da desetomjesečnim radom povrati prvobitnu kondiciju.

PREKO JEGO

— Ne možete da kontrahirate, nemamo formulara.
— Da ne bi htio da ti posijem i formulare?!

Što li kola škripala

Mnoga naša preduzeća prebacila su plan u prvom polугоду 1948 godine.

— Lako je njima! Oni zapnu pa prebace plan, a ne pitaju kako ćemo mi poslije njih stignemo!